Agrostis stolonizans Besser w Polsce

Agrostis stolonizans Besser en Pologne.

JAKUB MOWSZOWICZ

Nad zalewowymi brzegami rzek i jezior, na brzegach i dnie wysychających zbiorników występuje nierzadko gatunek mietlicy rozłogowej — *Agrostis stolonizans* Besser, zbliżony do mietlicy białawej — *Agrostis alba* L. i przez niektórych autorów wyróżniany jako odmiana ostatniej. A jednak *Agrostis stolonizans* Besser różni się wybitnie od *Agrostis alba* L. typem darni, kierunkiem wzrostu źdźbła, blaszką liściową, kształtem wiechy, kolorem kłosek, długością plew i plewek.

Gatunek *Agrostis stolonizans* Besser został po raz pierwszy wyróżniony i opisany przez W. B e s s e r a i podany w artykule „Wiadomości o świeżo odkrytych lub rzadszych roślinach przybyłych do flory Litewskiej w r. 1821“, gdzie został wyliczony wśród innych 19 gatunków roślin zebranych w czasie podróży przez Litwę („Pamiętnik Farmaceutyczny Wileński“ 1822).

Następnie został ten gatunek opisany przez G. F. W. M e y e r a w r. 1836 pod nazwą *Agrostis properens* G. Mey. (Chloris Hannoverana. Göttingen 1836). Później został wymieniony jako odmiana *Agrostis alba* var. *properens* Aschers. („Flora Brandenburgii“ T. I. 1864) i powtórzony pod tą samą nazwą w „Synopsis der Mitteleuropäischen Flora“ (P. A s c h e r s o n und P. G r a e b n e r II Band. Leipzig 1898 — 1902).

Niżej została podana charakterystyka porównawcza gatunków *Agrostis alba* L. i *A. stolonizans* Besser.

Agrostis stolonizans Besser.

1. Trawa niska, rozłogi do 20 cm dł.

Agrostis alba L.

1. Trawa wysoka od 30 — 120 cm wysok.

2. Luźno-kępkowa.
3. Żdźbło płożące się z rozkrzewiającymi się długimi rozłogami nadziemnymi, w węzłach zakorzeniające się, z pędami wypływającymi na wodę, podnoszącymi się na końcach.
4. Blaszki liściowe wiotkie.
5. Wiecha krótka, skupiona, o krótkich gałązkach.
6. Kłoski bladozielone.
7. Plewki zaostrome, na linii grzbietowej ostro ząbkowane.
8. Plewka dolna 2 razy dłuższa od plewki górnej.

2. Gęsto-kępkowa.
3. Żdźbło proste lub u dołu podnoszące się, nie płożące się.
4. Blaszki liściowe sztywne.
5. Wiecha rozpiętrzona po przekwitnieniu ściągnięta, o gałązkach do góry sterczących.
6. Kłoski często fioletowo nagięte lub zielone.
7. Plewki zaostrome, na linii grzbietowej ząbkowane.
8. Plewka dolna dłuższa od plewki górnej.

Agrostis stolonizans Besser występuje przypuszczalnie w całej Polsce niżowej, być może częściej w północnych obszarach kraju, jest często przeoczana, rozmieszczenie tego gatunku wymaga bliższych badań. G. H e g i („Illustrierte Flora von Mittel-Europa“, Band I) podaje ten gatunek jako *Agrostis alba* L. var., *properens* Aschers., występujący na obszarze środkowej Europy, natomiast P. F. M a j e w s k i „Flora średniej połasy europejskiej cząści S. S. S. R.“, Moskwa 1940, wymienia już jako osobny gatunek *Agrostis stolonizans* Besser, podając go dla całego obszaru Rosji.

Na Wileńszczyźnie i Nowogródzynie spotykałem dosyć często ten gatunek (dorzecze Niemna i Wilii).

R É S U M É

L'auteur informe qu'on trouve en Pologne l'espèce *Agrostis stolonizans* Besser, qui l'a recolté pour la première fois dans le district de Wilno et il en a donné la description. Cette espèce se rapproche à l'*Agrostis alba* L. dont elle diffère par les rhizômes long jusqu'à 20 cm, par la panicule contractée, les glumes et les glumelles.

L I T E R A T U R A

- Ascherson P. i Gräbner P. 1898 — 1902. „Synopsis der Mittel - europäischen Flora“ II Band, Leipzig.
- Besser W. 1822. Enumeratio plantarum huiusque in Volhynia Podolia, etc. collectarum. Wilno.
- Hegi G. 1906. Illustrierte Flora von Mittel-Europa. Band I. München.
- Majewski P. F. 1940. Flora średniej połasy Jewropiejskiej Czasti S. S. S. R. Moskwa.
- Meyer G. F. W. 1836. Chloris Hannoverana, Göttingen.
- Meyer G. F. W. 1842—1854. Flora des Königsreichs Hannover. Göttingen.
- Mowszowicz Jakub, 1938. Wykaz roślin naczyniowych Wileńszczyzny z wyszczególnieniem dotychczas podanych stanowisk. Wilno U. S. B.
- Wagner H. Illustrierte Deutsche Flora.
- Wolfgang J. 1822. Wiadomości o świeżo odkrytych lub rzadszych roślinach przybyłych do flory litewskiej. Pamiętnik Farmaceutyczny Wileński.